No. 1102 Zaterdag 4 Februari 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 3 Februari.

De Koloniale Raad.

III.

Zoo erg te verwonderen, of te laken, valt het nu juist niet, dat de Koloniale Raad schijnbaar zoo weinig activiteit ontwikkelt, vooral ten opzichte van de andere eilanden.

Zoo lang vooruitgang moet worden beproefd op een hinkend paard, *zuinigheid*, zoo lang zal iedere buitengewone poging om eens wat flink aan te zetten, gevaarlijk blijven en volstrekt af te raden, opdat wij niet geheel en al tot stilstand worden gedwongen, of een pijnlijke val het gevolg er van zou kunnen wezen.

De zuinigheid zal ook in het vervolg moeten betracht worden, ofschoon *niet al te angstvallig* tegen iedere vermeerdering van uitgaven behoeft gewaakt.

Al is het dan langzaam, toch kunnen en moeten wij vooruit. Maar, voorzichtig! Slechts langs de zachtste en zeer gemakkelijk begaanbare wegen; anders kon onze manke klepper wel eens struikelen en zijn poot breken.

Om echter zonder al te grooten angst, zoo flink als het nog mogelijk is, vooruit te kunnen gaan, moeten de wegen, welke voor ons open staan ook goed gekend worden.

Wil de Koloniale Raad een juist oordeel uitspreken over de verschillende ontwerpen, dan moet den Raad de noodige inlichting verstrekt worden, opdat het mogelijk worde alles ernstig te wikken en te wegen. Vooral waar het de eilanden geldt, en mindere bekendheid met de daar bestaande toestanden verondersteld mag worden, moet de toelichting zoo volledig mogelijk wezen, opdat de Raad ook *kunne* oordeelen.

Aan dergelijke volledige toelichting ontbrak nu en dan wel eens iets.

Wij herhalen derhalve, wat wij reeds verleden jaar schreven, dat men, namelijk, zorge in de officieele stukken bij kosten tot voorgestelde verbeteringen ook in de toelichting zoo helder en klaar mogelijk het hooge nut, de werkelijke noodzakelijkheid dezer verhoogde posten late uitkomen.

En hier komen wij aan ons tweede punt.

De Koloniale Raad ontvangt geen inlichtingen genoeg om goed te kunnen oordeelen. Vooreerst niet in officieele stukken: de Memories van Toelichting en van Antwoord.

Nemen wij het Voorloopig Verslag van den Kol. Raad op de Begrooting voor 1905 tot voorbeeld. Daarin lezen wij:

Art 29 c. „Men zou gaarne zien, dat deze uitgaven wat duidelijker werden omschreven." etc.

Art. 37 b. „Aan eenige leden scheen het verschil tusschen dezen post en dien van art 41 *b* nog al groot toe en zouden gaarne daaromtrent eenige inlichtingen willen hebben."

Art. 147. „Het ramen pro memorie van dezen post gaf aanleiding tot de vraag of het Bestuur niet bij benadering zou kunnen opgeven hoeveel de opmeting en het in kaart brengen van het domein zou kosten, daar men dan beter in staat zou zijn om te oordeelen of het nut daarvan tegen de uitgaven zou opwegen."

Art. 148. „De afdeelingen zouden gaarne wenschen omtrent de voorstellen... ....wat meer inlichtingen te hebben dan die, welke in de Memorie van Toelichting voorkomen."

Ten slotte leest men over den steiger van St. Eustatius: Met uitzondering van één lid was men in de afdeelingen algemeen van opinie, dat men tot deze uitgave niet mag medewerken, *daar men de* NOODZAKELIJKHEID *niet kan inzien* van zulk een steiger en evenmin, dat die steiger voor de ontwikkeling van St. Eustatius van zóó een groot belang zou zijn om die groote uitgave in de tegenwoordige omstandigheden te wettigen."

En zoo komen wij aan ons derde punt.

De Gouverneur kan zeer goed de volle overtuiging bezitten alles zoo goed mogelijk en naar zijn beste weten te hebben toegelicht en medegedeeld, en toch kan de Raad nog meerdere inlichting verlangen, welke de Gouverneur echter niet geven kan.

Nemen wij den druk besproken steiger van St. Eustatius tot voorbeeld. Z.H.E.G. verklaart in zijn MEM. v. ANTWOORD, na opnieuw den stand van zaken te hebben uiteengezet, dat „daarmede een tweetal krachtige argumenten tot steun van 't steigervoorstel verkregen" is.

De Minister voelt ook de kracht dezer argumenten, en nam het voorstel des Gouverneurs weer over. De Koloniale Raad echter was volstrekt niet overtuigd van de noodzakelijkheid van dezen steiger.

Wat had derhalve tijdens de behandeling der begrooting o. i. moeten geschieden? Eenvoudig een zakelijke uiteenzetting van den steigerbouw door een deskundige, ter voorlichting van den Raad afgevaardigd door den Gouverneur. Een deskundige, die zuiver vóór kon rekenen, dat op St. Eustatius een steiger van slechts *f* 3000 voldoende bestand zou wezen tegen den krachtigen golfslag van 't open Zuidwester strand, sterk genoeg ook om het wringen en woelen der grondzeeën te doorstaan en niet bedolven te raken onder het aanspoelende zand. Een steiger, eindelijk, die ook tijdens een orkaan onwrikbaar staan zou blijven.

Daar had een andere deskundige, ten volle bekend met den toestand op de bovenwindsche eilanden, vooral op St. Eustatuis, den Raad moeten voorrekenen, dat zulk een steiger werkelijk noodzakelijk was voor den wederopbloei van handel, landbouw en nijverheid van dit eiland. Niemand beter daartoe geschikt voorzeker, dan de gezaghebber zelve of de landraden.

Niet derhalve voordurend voor alle gewone zittingen behoeft er iemand van de verschillende eilanden te worden afgevaardigd naar den Raad, dit is zoo goed als onuitvoerbaar, doch wel kan bij *buitengewone* omstandigheden iemand daartoe worden aangesteld; in het bijzonder wanneer buitengewone posten ten voordeele der eilanden op de begrooting worden gebracht.

Wanneer werkelijk zulk een belangrijke post als de steiger van St. Eustatius, volgens de officieele stukken, behandeld moet worden, mag men ook wel iets buitengewoons doen.

Misschien zou men zich echter reeds tevreden kunnen stellen, wanneer de Gezaghebber van een der eilanden, in vereeniging met de Landraden, een petitie indiende bij den Kolonialen Raad om den post, door den Gouverneur voorgesteld, zoo krachtig mogelijk te ondersteunen en alle argumenten met grondige kennis van plaatselijke toestanden zoo helder mogelijk toe te lichten.

Eerst dan kan de Raad een volledig juist oordeel vellen en zal eerder geneigd wezen te helpen, waar het kan en moet; volgt er dan soms nog geen overtuiging, dan zullen de tegen-argumenten echter flinker gesteld worden, opdat de eilandbewoners niet den indruk krijgen, dat de Raad geen hart heeft voor hun belangen en zonder reden de bijzondere uitgaven voor de eilanden schrapt.

Op dergelijke wijze zoude de activiteit van den Raad, vooral ten opzichte van de eilanden zich zeker krachtiger kunnen ontwikkelen en

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

't Schijnt, dat tot zelfs in de United States 't droevig nieuws is doorgedrongen, dat ons eiland zoo goed als van geneeskundige hulp verstoken is.

Het volgende tot bewijs:

Onophoudelijk arriveerden er bij een onzer Statianen brieven van 'n Amerikaansche, ja ik zal 't maar noemen, doktersmaatschappij, de „Dr. Die-en-Die Company."

Brieven keurig getypewriterd, met 'n hartelijk „Dear Friend" als aanhef, bleven maar onbeschaamd beweren, dat geadresseerde niet goed in orde was, en dat men hem daarom uit klinkklare pure menschenliefde gratis advies en medicamenten aanbood.

De man was nota bene zoo gezond als 'n visch. Op 't laatst begon 'm dat geschrijf te vervelen, en driftig schreef ie 'n paar regeltjes dat ie wel ereis „indigestie" en nog wat anders had. Nou zullen we eens kijken wat er van komt, dacht ie, en er kwam wat.

'n Groote brief van drie vellen folio formaat van des dokters Die-en-Die's hand zelf in persoon, en 'n ander lijvig vel met de „diagnose" welke luidde:

„I find that you are afflicted with Dyspepsia." Natuurlijk dat had ie 'm in boterletterschrift gemeld.

Indigestion means-ging ie voort-„impaired secretion of pepsia and consequent imperfect digestion."

Zoo'n definitie vindt men in elk Amerikaansch doktersboek, niet in 'n Hollandsch, de Hollandsche medici denken er anders over.

Voorwaar, 'n diagnose van Jan Kallebas! Maar nu komt de aap uit de mouw.

't Zou heelemaal voor niks zijn, advies en medicamenten.

Morgen brengen!

'n Doosie was er bij, nauwkeurig gemeten: (2×7×2) ×1 cM³, net 'n heel heel klein lijkkissie.

In dat doosie lagen eensgezind 'n stuk of wat rooie en groene en paarsche hartjes en 'n idem aantal gele pilletjes.

Op mij maakten ze den indruk van Hollandsche kleurballen, die wij jongens in onzen tijd van 'n snoeptafeltjesvrouw met zeepsophanden kochten, 2 voor 'n cent, en waarvan wij in broederlijke eensgezindheid, en in niets-vies-vinden, achter mekaar, dood eerlijk, ieder 'n kleurtje afzogen.

Natuurlijk schreef dat door en door kundig esculaap, dat men door 't opeten van dat klein beetje kleurig goedje nog geen „remarkable result" verwachten kon, maar...... als men hem de kleinigheid van 2 pound (dat zijn 25 kostbare Hollandsche guldentjes) overmaakte dan zou ie je *zulk* 'n quantiteit van dat kleuriggewemel op je dak sturen, dat je in 'n minimum van tijd weer 't ventje wezen zou.

De aap is uit de mouw, van kop tot en met de staart!

Kwakzalverij op groote schaal, geef er eens 'n anderen naam aan?

Eigenlijk was ik er 'n beetje over gepikeerd, dat die leuke Yankees dachten 'n Statiaan zoo maar eventjes bij zijn neus te kunnen nemen; maar dan zijn ze toch aan 'n verkeerd kantoor. Die 25 pop blijven op St. Eustatius, en het legio verlokkelijke brieven, dat nog op komst is, blijft onbeantwoord „stom stom Ambachie" zal ie spelen, dat heb ik 't mannetje in kwestie op ze'n hart gedrukt.

Als geheel 't geval niet zoo in-treurig was, en er menig onnoozele ziel de dupe van werd, dan zou men er hartelijk om lachen. Nu zucht men eens en prevelt: Was hier maar 'n officier van gezondheid gedetacheerd, dan zou dat gezwendel, dat speculeeren op arme lijdende eilandbewoners wel spoedig ophouden.

***

Wanneer komt de Kortenaer?

Wij behooren hier boven toch ook tot de Hollandsche West-Indische bezittingen?

Dat ijzeren kolossus is toch ook *ons* stationschip?

In November 04 zou ie reeds gekomen zijn, en nog niks is er van ze'n dikke formidabele pijp te bespeuren.

En 't is nou al bijna Februari.

Waarom ons ook niet een paar dagen de voordeelen en 't genoegen gegund, dat Curaçao maand in maand uit geniet?

Voordeelen? Wis en zeker!

De groote luyden verdienen dan 'n dollar of wat met verkoop van vee, groente en diverse shop-ingrediënten; de kleine luyden slaan dan 'n aardig mazzeltje met 'n goeien prijs te maken voor hun kippen, eieren en landproducten, en 't aan land roeien van

dan zal men niet langer ten onrechte meenen, dat onze eilanden niet vertegenwoordigd zijn in den Raad. Dat de eilanden echter zelf beginnen met hun belangen kenbaar te maken, door de pers, door petitie, zoo noodig door een verzoek aan den Gouverneur om tijdens de behandeling der Begrooting een afgevaardigde te mogen zenden.

Wanneer, aldus beter voorgelicht, de Raad juister en helderder zijn houding kan aangeven en verdedigen, zal het prestige van den Raad en zijn invloed in Holland ook grooter worden. Dan zullen de leden kunnen *bewijzen* hun Kolonie uitstekend te kennen en een krachtige hulp wezen voor het Bestuur om den algemeenen vooruitgang te bevorderen. Moesten zij somtijds een voorstel afstemmen, dan zal toch blijken, dat zij minstens niet zonder *gewichtige* redenen zich verzetten. Het Bestuur zoowel als de Regeering zal onze Kolonie beter leeren kennen. En al kunnen wij dan uit gebrek aan financieele kracht slechts uiterst langzaam vooruitgaan, ons hollandsch karakter waarborgt ons, dat wij in ieder geval toch iet of wat zullen vooruitgaan, *langzaam* maar ZEKER.

HET ARCHEOLOGISCH EN ETHNOGRAPHISCH ONDERZOEK

VAN

CURAÇAO, BONAIRE EN ARUBA:

III.

Oudheden van Curacao, Bonaire en Aruba door ✠ Dr. C. LEEMANS, Leiden.

II.

„De overblijfselen der oorspronkelijke bewoners der Nederl. Amerikaansche bezittingen hebben eerst in de laatste 25 jaren de opmerkzaamheid der archeologen tot zich getrokken." (Het hierna volgende betreft speciaal de kolonie Suriname)......, Sedert werd dit gedeelte van het Museum voortdurend vermeerderd vooral door de rijke en hoogst merkwaardige bijdragen van den onvermoeiden onderzoeker, den eerwaarden Roomsch-Katholieken Priester den Heer A. J. VAN KOOLWIJK, die naast de waarneming van zijne geestelijke bediening, zijn vrijen tijd met de grootste opoffering besteedde aan wetenschappelijke nasporingen op ieder gebied. Voornamelijk wat de archeologie en ethnologie betreft, verwierf hij zich uitstekende verdiensten. De talrijke voorwerpen, die hij van de vroegere bewoners der Nederl. West-Ind. eilanden Curaçao, Bonaire en Aruba (op dit laatste eiland ook ten deele op kosten van het Museum) aan het licht bracht, heeft de ijverige en geleerde navorscher, met groote vrijgevigheid aan het Museum tegen vergoeding der gemaakte onkosten geschonken en de waarde zijner inzendingen nog door toevoeging van zijn opmerkingen, beschrijvingen en berichten buitengewoon verhoogd."

„In de verhandelingen der 3de zitting van het Amerikanisten Congres in Brussel heb ik over de ontdekkingen van den Heer VAN KOOLWIJK en de door hem aan de Amerikaansche afdeeling van het Museum geschonken aanwinsten een mededeeling ingezonden, die met de daarbij behoorende afbeeldingen, door het Comité van redactie in de *Compte rendu* van het Congres werden opgenomen."

„Ik zal mij hier in dit overzicht beperken tot de interessante ontdekkingen „die wij aan den Heer VAN KOOLWIJK verschuldigd zijn, en die betrekking hebben op de bovengenoemde eilanden."

CURAÇAO

„Op het uiterste westelijk gedeelte van dit eiland, bij een kleine landingsplaats tusschen de plantage „*Knippe*" en Westpunt, bevond zich eens op tamelijk hooge rotsen een oud-Indiaan „kamp". Het van de hoogte afvloeiend water heeft in den regentijd tusschen de rotsen een afvoerkanaal gevormd en door de strooming de vorming van koraalkalk aan de zeeoever belet, zoodat de geul, waarin het kanaal uitmondt, minstens tien meter onder de rondom liggende rotsbodem ligt en zelfs maar weinig boven de zeeoppervlakte uitsteekt.

„Het Kamp" ligt noordelijk van de landingsplaats, hoog boven op de rotsen en zal wel een oppervlakte van twee hectaren opslaan.

De bodem is vlak en verheft zich eenigszins naar het Oosten, waar hij door eenige kleine heuvelen begrensd is. De geheele vlakte is als bezaaid met fragmenten van schelpen. Schelpdieren leverde zonder twijfel het voornaamste voedsel voor deze aan den zeekant levenden bewoners. Een goede toevoer van zoetwater ontbrak evenmin en van de hooge rotsen had men een vrij uitzicht op de zee, zoodat de bewoners bij tijds een vijandelijke landing van af de tegenoverliggende kust konden bemerken. Op de heuvelen ten Oosten konden zij overal de omstreken overzien.

De bodem van het oude „kamp" is nu een met teelaarde, rotssteenen, potscherven en stukken van schelpen bedekt veld, dat voor eenige jaren nog met mais beplant werd."

„De Heer VAN KOOLWIJK wendde zich tot de Heeren Dr. TH. DE VEER en Notaris W. HELDEWIER VIGNON, de eigenaars der plantage „Knippe", waartoe het door hem ontdekte „Kamp" behoorde, om verlof daar geregelde en systematische opgravingen te verrichten, doch was niet zoo gelukkig de verlangde toestemming te verkrijgen, daar de Heer HELDEWIER zelf zich met het onderzoek wilde belasten. Een tweede verzoek bleef onbeantwoord en de Heer VAN KOOLWIJK moest zich nu met een geheel onvoldoend onderzoek aan de oppervlakte tevreden stellen."

„In een zoogenaamde „Rooi" van een kloof of ravijn vond hij echter op een diepte van ongeveer 5 decimeter, in een door het regenwater uitgespoelden greppel vele potscherven. Deze waren te klein om de oorspronkelijke vorm der schotels of ander vaatwerk met voldoende waarschijnlijkheid opnieuw te construeeren. Even als over den bodem van het geheele Kamp, zoo lagen ook hier een groot aantal scherven van een fijner soort, waarvan de buitenzijde en dikwijls ook de binnenzijde, met zwarte, donkerbruine, ook met gele en lichtgrijzen verf, op gelen of bruinrooden grond gekleurd was en figuren en versieringen vertoonden, zooals men die in Mexico en Peru enz. ontmoet. Sommige scherven droegen ook reliefversieringen, waaronder menschelijke, zeer misvormde gezichten, diervormen, ook een kikvorsch vermelding verdienen; onder de stukken van grover soort, waren er, die, bij elkander gevoegd een deel van een pot (volgens bij gevoegde teekening) vormden, met een diameter van ongeveer 30 c. M., anderen konden tot een schotel behoord hebben, hoog 7 met een diameter van 25 c. M. beiden van grijsachtige kleur."

„Ook werden over de geheele oppervlakte van het Kamp steenen gereedschappen en stukken van bewerkte steen verzameld: ballen, ronde en platte schijven, bijlen en beitels van allerlei vorm en afmeting, de meesten van dioriet, ook eenigen van basalt, groensteen, terpentijn, jaspis en nephriet; de laatsten echter van kleine afmeting, die waarschijnlijk weer als amuletten gebruikt zijn."

R. E.

Wordt vervolgd.

Ingezonden Stukken.

Aruba, 25 Januari 1905.

Geachte Redacteur,

Mag ik zoo vrij zijn UEd. te verzoeken het volgend schrijven in Uw zoo geacht weekblad op te nemen? Het geldt vooral het algemeen belang onzer arme bevolking.

Dagelijks hoort men van de arbeiders, die bij de goudmaatschappij alhier werkzaam zijn, klachten over de wijze, waarop men het arme volk hier uitbetaalt. Reeds in het begin der werkzaamheden van de nieuwe maatschappij betaalde zij het volk niet Zaterdags hun dagloon uit van hetgeen het in die week had verdiend, maar eerst den Zaterdag daaropvolgend, zoodat zij altijd één week schuldig bleef. Men beweerde Zaterdags niet te kunnen betalen, wijl het onmogelijk was, dien dag reeds de lijsten der arbeiders, op verschillende plaatsen werkzaam, na te zien, goed te keuren en te voldoen. Maar waarom dan niet 's Maandags uitbetaald, zal men zeggen? Hiervoor gaf men als reden op, dat zoodoende de maatschappij den volgenden dag geen werkvolk zou hebben om den arbeid voor te zetten, wijl men van het geld 's Maandags ontvangen Dinsdags een groot gedeelte zou verkwisten, met andere woorden den blauwen Dinsdag zou houden. Dat sommigen zulks zou den doen, wil ik aannemen, maar zeker niet allen. Maar over dezen maatregel is niet veel geklaagd. De grootste klachten kwam eerst, toen de Heer Jacob Beaujon, aan wien de maatschappij groote verplichtingen heeft, als boekhouder en kassier der compagnie, vervangen werd door een ander, zoo kersversch uit Engeland aangekomen. Deze toch betaalde niet meer iederen uit, maar slechts Zaterdag eens in de veertien dagen en in dier voege. Iederen Zaterdag na den 15n. en na de laatsten van iedere maand konden de arbeiders hun geld krijgen, dat zij verdiend hadden, tot op den 15den en den laatsten der maand. Verleden Zaterdag echter, toen men rekende betaling te krijgen tot den 15den, werd hun aangezegd, dat zij nog acht dagen moesten wachten, dus eerst Zaterdag aanstaande 28 Januari hopen zij het loon te ontvangen van het werk, wat men verricht heeft van 1 Januari tot den 15den. Men zegt, dat het plan der Maatschappij is om zoo zachtjes aan het er toe te brengen, dat zij slechts *eens* in de maand betaalt.

---

de heldhaftige Kortenaersbewoners. Genoegen? Alweer wis en zeker!

Denkt ge dat de Statianen die zoo dikwerf steamers voorbij zien schroeven, ook niet eens graag zoo'n stoomer en nog wel 'n man of war op hun ree geankerd zien liggen?

Al wat dan vlag heeft, vlagt, dat zegt genoeg; zoolang tenminste je vlag hijschen hier 'n teeken is van dat je blij ben.

Alleen al de officier met sabel, die aan land springt om den Gezaghebber te begroeten heeft reeds 'n eerewacht van openmondige gelukkige bewonderaars rondom zich; vooral de sabel, die doet 't 'm.

En 'n beetje later dan komen de Jantjes, en die brengen leven in de brouwerij, leven en gloed in de immer zoo droogstoppelige atmosfeer van ons minstens honderd jaar achterlijk stukkie rots.

Eerst naar de „Quill" en den krater in, dat staat als 'n paal boven water, moge 't tropische zonnetje ook al zengen en meniën hun gespierde nekken en hun verdacht links opgevulde koonen.

En dan komen ze terug met 'n vaaretje, nog zoo frisch als 'n hoen, immer dampende als hymachines onder vollen stoom. Hier kuieren ze gearmd 'n yard binnen, en maken in 't wonderbaarst mengelmoes van Hollandsch-Engelsch de allergalantsche complimentjes aan 'n immer grinnekende negerin. Daar geven ze 'n centje aan 'n broekeloos pikzwart joggie om zoo'n machien met twee pijpen te koopen, weer elders deelen ze gulhartig hun kostbare sigaren uit aan druk gesticuleerende negers, totdat ze eindelijk 'n rumshop in het vizier krijgen, en dan...... maar daar 'n sluier over.

En als dan 't zonnetje niet meer zoo steekt, om 'n uur of 4, dan komen de adelborsten uit zee opduiken, tirés á quatre épingles.

Die houden van paardrijden.

Dat staat gekleed.

Enfin, ons volkje is goedhartig en ze leenen hun kleppers.

'n Beetje wit om hun neus stijgen de heeren te paard. Hoe ze dikwijls thuis komen, beschrijf ik liever niet, zeker niet salonfähig.

Ja, heel vaak moeten ze weer gauw naar boord terug, en vreemd, maar in de scheepsapotheek is dien avond de voorraad zalf en pleisters opvallend verminderd.

A bon entendeur......, etc.

En dan 't genot voor de Statianen dat ze aan boord mogen gaan, en dat men hun van onder tot boven 't schip laat bekijken, dat ze die heerlijke eetlucht voor niks mogen opsnuiven, en dat ze nu eindelijk ook eens zoo'n machien te zien krijgen, dat zoo'n groot gevaarte zonder zeilen in beweging zet.

En dan die kanonnen en die gloeilampies, en die enorme soeppot in 't kombuis, allemaal raadsels hier voor onze rotsbewoners, stof voor wekenlang wijs gepraat en nachtelijke droomen.

Eenmaal is 't muziekcorps hier aan wal geweest, en 't heeft toen de heerlijkste deunen in den yard van het gouvernementshuis ten beste gegeven, 't was bij 't bezoek van „de Zeeland" onder commando van Kolonel, nu Minister Ellis.

Good gracious! dat was me 'n herrie, 'n opwinding, 'n openmonden publiek. Geen oud wijf bleef bij haar spinnewiel.

Stel voorop dat het Eustatiaansch corps (heelemaal compleet) bestaat uit 'n harmonica, tamboerijn, triangel en last not least 'n stuk afgebroken gaspijp. Hoe dat ding (dat 'n geluid maakt als een verstopte misthoorn) hier verzeild is geraakt, mag Joost weten.

Verwend zijn we hier dus niet, 't valt hard, maar toch dient 't rondnit gezegd, dat de grenadiers en jagers uit den Haag wel iets beter spelen.

Wat die schouders van jong en oud, klein en groot op en neer gingen, toen onze matroosjes er zoo lustig op los bliezen, vooral als ze 'm van katoen gaven, dan kenden de bewondering en de schoudergymnastiek geen grenzen.

Dat is zeker, 't volk heeft toen genoten, heeft toen in geen maanlang meer getaald naar hun weleer zoo geliefde harmonie. Ondank is werelds loon!

Maar nu? Nu blaast de gaspijp weer geducht, ja, crescendissimo er op los, en met half dicht-oogengenot slorpt de Statiaan weer die koebeestklanken vol verrukking naar binnen en geniet toch misschien meer, dan 'n smachtend kijkend toehoorder met maatslaand program bij de uitvoering van 'n sonatine van Beethoven in 't moederland.

Dat noem ik degeneratie!

't Wordt dus hoog tijd, dat 't Hollandsch Gouvernement, dat tegen 't degenereeren van ze'n onderdanen waken moet, weer eens heel gauw de „Kortenaer" naar ons eiland stuurt en 't muziekkorps van de Jantjes ook hier op ons stukkie rots weer eens 'n stukkie laat toeteren. Dat is, dunkt me, de beste oplossing om hier 't muzikale peil wat omhoog te werken.

Amigoe-lezers, vindt ge 't nu ook niet hoogst noodzakelijk en wenschelijk, dat 't stationschip weer eens spoedig bij ons op visite komt?

Ja, niet waar?

Daarom met kracht van longen door onze unieke Statiaansche gaspijp, naar het Curaçaosche strand den kreet van wanhoop en verlangen geslingerd:

Kom, o „Kortenaer", kom!!!

JAN PAUL.

St. Eustatius, 26 Jan. 05.

Zulk een toestand is onhoudbaar voor het volk, dat bij den dag leeft en volstrekt geen overeenkomst met de maatschappij heeft aangegaan, evenals voor de kooplui, die nu verplicht zijn hun koopwaren op crediet te geven, waarvan zij dikwijls door wanbetaling slecht te huis komen. Zoo een crediet is voor de goede betalers ook een groot nadeel, daar zij genoodzaakt zijn dikwijls hooger prijzen te betalen voor dezelfde artikelen, die zij met contant geld tegen billijker kunnen krijgen.

De Gezaghebber alhier is bereid stappen te nemen om de maatschappij te noodzaken wekelijks uit te betalen, maar, zoo moet ZHoogEdelAchtbare te kennen hebben gegeven, dan moeten er eerst klachten van het werkvolk bij hem inkomen. Zulks durft het volk niet, wijl het bang is, dat hun aanklacht geen geheim zal blijven voor de Maatschappij en het gevolg zal wezen ontslag en armoede. Nu moet ik ronduit bekennen, dat ik niet inzie, waarom een gezaghebber op aanklacht van het volk moet wachten om maatregelen te nemen ten voordeele van het volk.

Mij dunkt, dat het voldoende is, die klachten van verschillende kanten te hebben gehoord, om handelend tegen de maatschappij op te treden. Er blijft ons nu niets anders over dan die klachten door de pers bekend te maken, overtuigd, dat zij zoodoende door het hooge bestuur onzer kolonie en in Nederland zullen gehoord worden, waar men wel niet zal nalaten zich de zaak aan te trekken en de maatschappij tot de orde te roepen.

Men ziet wederom, hoe noodzakelijk het is, dat het Bestuur der kolonie het contract der maatschappij met onze regeering aangegaan, bekend make, opdat het volk zijn rechten leere kennen.

Onder de grootste reserve deel ik U, geachte Redacteur, mijnen naam mede, doch durf dit stuk niet te onderteekenen met vollen naam, om dezelfde reden, waarom de arbeiders geen aanklachten durven doen.

Met de meeste hoogachting blijf ik van UEd.

UEd. onderd. dienaar,

ALBERTO.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havenbericht.

Zijn wij wel ingelicht, dan ankert H. M. *Kortenaer* op het oogenblik vóór *Pointe-à-Pitre* (Guadeloupe) om daar verder orders af te wachten. Het schijnt echter, dat dit pantserschip vervangen zal worden door het pantserdekschip *Friesland*. Hopen wij, dat het spoedig hier zij.

* *
*

Van 16—31 Januari liepen onze haven binnen:

Stoombooten	15
Bijlanders	24
Goeletten	22
Brigantijnen	2
	63 schepen.

Dit geeft derhalve met de 50 schepen, binnengekomen van 1 — 15 Januari, voor de afgeloopen maand een totaal van 113 schepen.

Zoo druk was het sinds lang niet. Op één dag, 29 Januari, vielen 10 schepen, waaronder 4 stoombooten, onze haven binnen. Het is echter nog lang niet, wat het wezen moet. Volgens het Kol. Verslag werd in 1903 onze haven bezocht door 1567 schepen, d. i. nog meer dan 130 in de maand.

* *
*

Onze geachte Collega *La Cruz* wist Woensdag het blijde nieuws mede te deelen, dat 't hoogstwaarschijnlijk was, dat eindelijk een stoomvaart zou worden geopend, minstens tusschen Curaçao en Aruba.

Wij konden onze oogen bijna niet gelooven, toen wij dit lazen. Zou 't dan toch mogelijk wezen, wat wij zoo lang hadden gehoopt?

De heer H. THIELEN, thans wonende op Caracas, heeft van de Venezolaansche Regeering concessie verkregen om een kustvaart te openen tusschen La Guaira–Porto Cabello en Maracaibo. Deze *concessie–Thielen* werd overgedragen aan de *Hamburg American Line*, welke twee booten laat bouwen om deze vaart spoedig te openen. Dinsdag nu kwamen de hoofdagent der lijn, de heer MULLER, en de heer H. THIELEN aan boord van de door hen gecharterde Noorweegsche boot *Titles* om te onderzoeken of het ook mogelijk zoude wezen in de kringvaart Porto-Cabello en Maracaibo ook op te nemen, Bonaire–Curaçao–Aruba. De heer THIELEN is ook naar Aruba gegaan met de *Titles*, en is nu weer naar La Guaira vertrokken. Spoedig, de volgende week misschien, zal ook Bonaire en Maracaibo kunnen worden aangedaan.

Dat er zulk een proefreis ondernomen wordt, is ons een sterk bewijs, dat het plan zeer goed uitvoerbaar is. De quaestie zal slechts wezen, hoeveel subsidie verlangd wordt en hoeveel er gegeven kan worden.

* *
*

Uit zeer goede bron vernamen wij, dat de K. W. I. M. opnieuw 't plan heeft opgevat onze eilanden in haar vaart op te nemen. Op 't oogenblik worden er booten gebouwd om een afzonderlijke tusschenvaart te openen tusschen Haïti–Columbia–Curaçao. Door de booten hiervoor bestemd zouden ook Bonaire en Aruba worden aangedaan.

* *
*

De mail voor den nederlandschen paketschoener *Gouverneur Van den Brandhof* wordt op den 11ⁿ. dezer om 3 uur p. m. gesloten.

Dankbetuiging.

Den zoo gunstig bekenden Almanak van J. P. E. NEUMAN ontvingen ook dit jaar weder met genoegen.

Regenval.

van 1 — 6 Jan.	....	0,25 mM.
van 7 — 13 „	....	26 mM.
van 14 — 20 „	....	1,3 mM.
van 21 — 27 „	....	0,2 mM.
van 28 — 31 „	....	0,7 mM.
Totaal		28,45 mM.

Dit is echter alleen de opmeting binnen het fort Amsterdam. Waar blijven de andere nu? Het zou werkelijk zijn nut hebben, als de opmetingen der verschillende districten ook gepubliceerd werden. Wij hopen, dat ook dit maandelijks zal plaats hebben.

"El Imparcial."

Wij wenschen onzen geachten Collega geluk met het vergrooten van zijn formaat. Groei is een teeken van leven. Dat het hem wel blijve gaan!

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Maandag 30 Januari des morgens ten 10 ure hield de Groep „Nederlandsche Antillen" bestuursvergadering ten kantore van den Heer ED. S. LANSBERG.

De Voorzitter opende vergadering en verzoekt den Secretaris de notulen der vorige vergadering voor te lezen, waarna deze worden goedgekeurd.

Vervolgens verzoekt de Voorzitter den secretaris mededeeling te doen van de ingekomen stukken.

Ingekomen een schrijven van de Nederlandsche Kamer van Koophandel te Londen, met toezending van een exemplaar van een door deze Kamer aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gericht adres en met het verzoek aan onze vereeniging om samenwerking door ook een adres in gelijken geest te richten aan de Nederlandsche Regeering te 's Gravenhage.

Het doel van bovengenoemd adres is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal de wenschelijkheid te betoogen van eene wijziging van art. 7 N°. 5 der Wet van 12 December 1892 (Staatsblad N°. 268) op het Nederlanderschap en het Ingezetenschap.

Terwijl dit eene zaak is, welke ieder Nederlander ter harte moet gaan, is dit in het bijzonder het geval voor onze kolonie.

Immers vele Curaçaonaars verlaten hun land om zich in den vreemde te vestigen. Bovengenoemd artikel van de wet van 1892 kan ten gevolge hebben dat vele Curaçaonaars, in den vreemde vertoevende, plotseling hun Nederlanderschap zullen verliezen, indien zij verzuimen, dikwijls door omstandigheden buiten hun wil, te voldoen aan de verplichtingen hen door de wet opgelegd. Wanneer dan bijv. bij voorkomende onlusten het stationsschip naar een der republieken werd gezonden om de Nederlanders te beschermen, zou menigeen tot zijn verbazing ontdekken geen Nederlander meer te wezen en geen recht te hebben op bescherming. Ook wanneer een Curaçaonaar gedwongen werd onder een vreemde natie ten strijde te trekken, zou hij zich nimmer voor dezen militie-plicht kunnen vrijwaren door een beroep op zijn Nederlanderschap.

Besloten wordt dus namens de Groep „Nederlandsche Antillen een adres tot de Tweede Kamer der Staten–Generaal te richten en daarin instemming betuigen met het adres der Nederlandsche Kamer van Koophandel te Londen en tevens de noodzakelijkheid te betoogen, voor onze kolonie, van eene wijziging in bovengenoemde wet.

De Heer LANSBERG wordt verzocht met zijne rechtskundige kennis den secretaris bij te staan in de samenstelling van het adres.

Vervolgens deelt de Secretaris mede, dat zich in Nederland een nationaal Comité gevormd heeft met het doel een standbeeld te doen verrijzen, gewijd aan den beroemden stadhouder Willem III. Hij vraagt of het misschien op onzen weg ligt het Hoofdcomité in deze Kolonie te vertegenwoordigen en gelden in te zamelen voor bovengenoemd doel.

De meening van de vergadering is, dat, hoewel men niet twijfelt aan de vaderlandsliefde der ingezetenen, de toestanden in onze kolonie te ongunstig zijn om voor bovengenoemd doel gelden te verzamelen.

Als vertegenwoordiger van vele goede vaderlanders in de kolonie wordt besloten, dat de Groep „Nederlandsche Antillen" eene bijdrage van ƒ 50 ter beschikking van het Hoofdcomité zal stellen.

Op een voorstel van den secretaris om een geïllustreerd Curaçao-nummer van Neerlandia samen te stellen wordt besloten daartoe pogingen in het werk te stellen door verschillende personen uit te noodigen daartoe te willen medewerken.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

Kamer van Koophandel.

In dank ontvingen wij namens den Gouverneur het V. V. der rapporteurs op het O. V. der wederoprichting van Kamers van Koophandel en Nijverheid.

Het Verslag wijst er op, dat de oorzaak der feitelijke opheffing dier Kamers was haar geringe beteekenis, door haar te beperkten werkkring en vooral de weinige notitie, welke van Bestuurswege van die Kamers werd genomen. De afdeelingen geven daarom aan het Bestuur in overweging aan de op te richten Kamers uitgebreider bevoegdheden te geven dan die, welke haar bij dit Ontwerp-verordening worden verleend, en in hoofdzaak onveranderd bleven bij deze voorgestelde herziening. Het V. V. stelt voor om den werkkring der Kamers niet te beperken tot het eiland, waar zij gevestigd zijn, en haar vrijheid te schenken zich onderling of met andere colleges in betrekking te stellen zonder gedwongen te worden slechts rechtstreeks hare mededeelingen aan Gouverneur of Gezaghebber te mogen doen.

De voorgestelde wijziging is al een kleine verbetering, maar, zij gaat niet ver genoeg.

Waarom worden PARTICULIEREN toch uitgesloten van de mededeeling der Kamers? En juist de kooplieden, die toch tot geen *college* behooren, verlangen naar de wederoprichting der Kamers. Hoe moet de Pers hare inlichtingen bekomen bij voorkomende moeilijkheden? Een Pers*college* bestaat hier nog niet.

Wij begrijpen evenmin, waarom de Afdeelingen ook voorstelden alle aan derden verstrekte mededeelingen tevens aan het Bestuur te doen. Dit is weer een leelijke rem. 't Geeft dubbel werk en daar wordt natuurlijk al gauw tegen op gezien.

Waartoe dienstig dat de Kamers zoo geheel en al afhangen van het Bestuur?

Misschien, echter, kan dit nu eenmaal niet anders. Welnu, dat men dan volsta met aan het Bestuur inzage te verleenen der notulen, telkens na iedere vergadering.

Muziekuitvoeringen.

Woensdag 8 Februari a. s. om 7½ uur muziek op het Molenplein Overzijde.

Visscherij.

Naar aanleiding van hetgeen wij schreven over de visscherspink van LESEUR vernamen wij, dat het schip *Vespero* heette en nog bestaat, nu als koopvaarder. Daar de opbrengst de uitgaven niet dekten, werd de onderneming gestaakt.

Benoeming.

Bij Koninklijk besluit zijn, met ingang van den eersten Maandag na den dag, waarop genoemd besluit in afschrift door den gouverneur van Curaçao zal zijn ontvangen, benoemd in den Kolonialen Raad dier kolonie:

tot ondervoorzitter voor den nog overigen duur der tegenwoordige vergadering van dat college, het lid J. MÖLLER, van dat lichaam;

en tot lid C. G. DE HASETH Cz.

De benoeming van den heer J. MÖLLER, een der jongste leden van den Raad, tot Onder-Voorzitter heeft wel eenige verwondering verwekt.

Wij willen volstrekt niets te kort doen aan de hoedanigheden van den heer MÖLLER, en weten zeer goed, dat de Gouverneur volkomen vrij is voor te dragen wien Hij wil, maar begrijpen toch niet, welke bijzondere reden er bestaan heeft om meerdere, oudere leden thans voor de tweede maal voorbij te gaan.

Koloniaal Verslag.

Wij meenen verplicht te wezen nogmaals een enkel woord te moeten zeggen over de bevolkingsstatistiek. *Bijlage A* geeft op hoeveel de bevolking bedroeg op het einde van 1903, *bijlage B*, hoeveel dit bedroeg op 1 Januari 1904.

Volgens *Bijlage A*	53244
Volgens *Bijlage B*	53470
Derhalve een vermeerdering van	226

Nu staat er te lezen op de 1ste bladzijde van het verslag, dat de bevolking in den loop van het jaar vermeerderde met 228 zielen; maar deze bladzijde geeft op als bevolkingscijfer op *1 Januari* 1903 53242 of 2 minder dan *Bijlage A* op *het eind* van hetzelfde jaar, zoodat wij wel tot de gevolgtrekking moesten komen, dat de vermeerdering zijnde 226, volgens Bijlage *B*, nog vermeerderd moest worden met deze 2, te zamen aangevende de vermeerdering 228.

Nu vonden wij verder in *A* voor *het eiland* Curaçao aangegeven op ultimo December 1903 een bevolking van 31371 en voor 1 Januari 1904 een bevolking van 31597 of juist weer de vermeerdering 226. Reden, waarom wij meenden, dat de vermeerdering alleen sloeg op 't hoofd eiland Curaçao, en de vergissing hierin bestond, dat men voor alle andere eilanden voor verschillende jaren tweemaal dezelfde cijfers had genomen, daar er voor deze eilanden geen vermeerdering overbleef.

Te meer dachten wij aldus, daar, zooals wij in ons vorig nummer zeiden, de geboorten verminderd met 't aantal sterfgevallen, een vermeerdering voor de *geheele* bevolking aangaf van 1714–1317, = 397, of 169 voor de andere eilanden bij 228 voor Curaçao. Hoe alle moeilijkheden moeten worden opgelost, begrijpen wij niet, maar deze statistiek is geheel en al onbetrouwbaar.

Ultimo December 1902 bedroeg de bevolking 53046 zielen en ultimo December 1903 53244. Volgens deze statistiek vermeerderde de bevolking in den loop van 1903 slechts met 198.

Door vriendelijke inlichting van den Gouvernements-secretaris zijn wij te weten gekomen, dat 't verschil in het bevolkingscijfer tusschen ultimo Dec. 1903 en 1 Jan. 1904, of tusschen bijlagen A. en B. verklaard wordt hierdoor, dat men in B. ook het garnizoen met de gezinnen der militairen heeft medegeteld. Al één lichtpunt in de chaos!

Uitstekend.

Hedenmorgen ontvingen wij van den Gouvernements-secretaris Mr. C. S. GORSIRA, het blijde bericht, dat voortaan de officieele stukken *geregeld* aan de verschillende bladen zullen worden toegezonden. Wij zijn hartelijk dankbaar voor dit besluit.

Katoen.

In dank ontvingen wij van het Bestuur der Kolonie de lang verwachte brochure van Dr. VAN HALL.

De volgende week beginnen wij met een korte bespreking daarvan.

Nederland.

EERSTE KAMER

30 December 1904.

Definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1905.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer IDENBURG, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! In het Eindverslag, dat over dit wetsontwerp is uitgebracht, wordt medegedeeld, dat door sommige leden met belangstelling wordt uitgezien naar een spoedige indiening van een ontwerp-mijnwet. Ik wil gaarne verklaren, dat mijnerzijds deze aangelegenheid zooveel mogelijk zal worden bespoedigd.

De beraadslaging wordt gesloten en het *wetsontwerp* zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

(*Handelingen*)

Dat is alles! 't Is povertjes.

Buitenland.

Sto. Domingo.— *El Imparcial* deelde gisteren mede, dat de Regeering van Sto. Domingo een contract had gesloten met de V. Staten, krachtens welke Amerika de douanekantoren dezer republiek in bezit zou nemen. 45% der rechten zouden afgedragen worden aan Sto. Domingo, het overige moet dienen om de schulden te betalen.

Onschendbaarheid van het grondgebied wordt gewaarborgd.

VENEZUELA.

Den 31en December heeft de regeering der Vereenigde Staten een telegram aan die van Venezuela gericht, dat de draagkracht had van een ultimatum en waarin verklaard werd, dat, indien aan de daarin gestelde vorderingen niet volledig werd voldaan, er na zestig dagen een vloot zou worden uitgestuurd om beslag te leggen op de douanekantoren van La-Guayra, Puerto Cabello en Maracaibo. Er is grond om aan te nemen, dat, zoo het noodig mocht blijken dusdanig op te treden, dit geschieden zou door een sterk eskader onder admiraal Dewey en dat er tevens een legermacht zou worden gericht op Caracas zelf.

De gestelde vorderingen houden ook in de vervulling der verplichtingen krachtens de akte van 1903, en voldoening wegens de verbanning van Amerikaansche burgers uit Caracas en wegens onwettig beslag op de bezittingen der Amerikaansche Asphalt-Maatschappij.

Tegelijkertijd hebben de Engelschen krachtige vertoogen tot de regeering te Caracas gericht, met het oog op verschillende Engelsche grieven.

Advertentien.

De Procureur-Generaal in de kolonie Curaçao maakt hierbij bekend, dat er alhier thans in omloop zijn valsche kwart-guldens-stukken (Koloniale munt), die van de goede munt verschillen door een loodachtige kleur en door minder fijn afgewerkte kartelrand.

Willemstad den 3e Febr. 1905.

De Procureur-Generaal,

NUIJENS.

Andere locale bladen worden verzocht deze bekendmaking over te nemen.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.